

Komandi partur:

Í komandi parti fer Kristian til Danmarkar á politiskúla, har leiðarin var Eigil Thune Jacobsen, ið sum løgmlaráðharri undir týsku hersetingini varð noyddur at fremja grovt brot á grundlógina.

Jacobina, kona bókbindaran

Dánjal J. Magnussen og sonurin Erning

Handilin hjá Bókbindaranum

Her í Norðradali mátti Martin vaða í land við handtikna manninum á bakinum.

til Dímunar. Táverandi bóndin í Dímun, Janus, stýrði sínum kongaríki við myndugleika og klókskapi, og Martin hevur uttan iva fingið gagn av hesum. Martin gjørdist ein góður samfelagsborgari. Hann dugdi kanska ikki so væl at skriva, men hetta fekk starvsfólkið á skrivstovuni hjálpt uppá. Eg havi tó sæð rapportir frá politistum í Havn, sum ikki vóru nakað frægari.

Martin fekk eina vánaliga lön, tá ið eg gjørdist sýslumaður. Hann føldi seg illa við-farnan av Oliver Effersøe, men tað eydnaðist við hjálp frá kommununi at fáa bøtt um hetta. Hann var so bundin at sínum arbeiði við síni reglugerð, at hann fekk einki annað gjørt. Men hetta fekk eg gjørt lagalogari, so hann fekk frí, tá ið tað ikki var so nógv annað at gera.

Buldrasliga ferðin til Havnar

Martin fortaldi mær eina ferð, um hvussu viðurskiftini kundu vera hansara fyrstu tíð. Sýslumaðurin hevði handtikið ein mann fyri okkurt brotsverk. Hann vildi eisini hava handtøkuna staðfesta í rættinum. Men hetta skuldi sambært lógini gerast innan 24 tímar, og tað skuldi gerast í Havn.

Hetta var lættari sagt enn gjørt. Tað var einki ferðasamband til Havnar hendan dagin, men tað var ein motorbátur, sum skuldi til Vestmanna. Sýslumaðurin avtalaði við formannin á bátinum, at hann á vegnum skuldi seta politistin og tann handtikna av í Kirkjubø, so skuldu teir ganga til Havnar. Men tá ið teir komu til Kirkjubøar var so ókyrt, at har var ikki leggjandi at. Tað var tað heldur ikki á Velbastað.

Komnir móti Norðradali var hildið, at møguleiki var at koma í land. Tað bleiv floytað fyri at fáa bát út, men eingin lætst um vón frá landi av. Helst hava tey einki hoyrt. Martin helt, at hann kundi royna at vaða í land saman við tí handtikna, um báturin sigldi nóg nær landið. Men tað vildi tann handtikni

ikki, hann vildi ikki gera seg vátan. Tískil tók Martin tann handtikna á bakið og fekk hann turrin í land. Sjálvur gjørdist hann vátur upp til bróstið. Teir báðir so at klintra niðan úr fjøruni. Teir komu til tveir bóndagarðar, har teir spurdu um lættastu leið til Havnar. Teir vóru bodnir innar, men Martin mátti siga nei takk. Hann skuldi jú koma til rættin innan 24 tímar. Teir fóru so til gongu til Havnar. Tað tekur fleiri tímar. Teir komu hagar á morgni, beint sum fútaskrivstovan lat upp. Her fekk Martin latið fangan frá sær, og nú var hansara uppgáva lokin.

Tilvildarlaga lá eitt far á Havnini, sum skuldi til Tvøroyrar, og Martin slapp við. Hann var framvegis í sínum vátu klæðum, og hann hevði ikki fingið heitan mat síðan hann fór frá húsum. Á ferðini suður fekk hann tó ein kopp av kaffi.

Komin suður møtti hann upp hjá sýslumanninum, sum gav honum loyvi til at fara heim at skifta og eta. Og so aftur til arbeiðis samb. reglugerðini. Samsýningin fyri ferðina var bert nakrar fáar krónur.

Tað var annars greitt, at Martin var merktur av sín tíð við Effersøe sum lærumeistara. Hjá Effersøe vóru tað fyrst og fremst brennivínsmenn, hann legði eftir, uttan mun til um teir gjørdi ónáðir ella ikki. Hesum er áður greitt frá.

Stuldur og eldáseting kom altíð í aðru røð. Men hetta lagaði seg, tá ið eg gav Martin boð um, hvat eg helt skuldi takast fram um.

Martin var eisini limur í kommunustýrinum á Tvøroyri. Hann varð í hvussu er valdur inn í 1918 á sama lista sum Johanna Mortensen sum fyrr umrøtt í hesi røð.

Hjartvar E. Skálagarð hevur í síni politisøgu eisini eina umrøðu av Martin.

Í apríl 1906 søkti Christian Bærentsen amtmaður eftir einum “Reservepolitibetjent med Bopæl i Tveraa.” Árliga lønin var kr. 300 umframt onkrar viðbøtur.

Settur varð Peter Martin Frederik Christi-

ansen f. 29. Apríl 1881. Hann fekk skrivstovu í vestara endanum í gomlu doktorahúsinum. Har vóru eisini tveir klivar.

Martin mundi ikki vera nakar kravmikil maður, tí so seint sum í 1941, hevði hann enn onga feriu havt.

Men í 1941 gav Kristian Djurhuus honum av sínum eintingum feriu, sum tað sæst í hesi brævi:

Politibetjent Martin Christiansen er formentlig berettiget til en aarlig Ferie paa 14 Dage.

Han har dog ikke tidligere haft Ferie, men har jeg nu tilladt ham at holde Ferie i Aar fra den 25 August til 8. September.

Udgifterne hermed ialt Kr. 98, formoder jeg skal fordeles mellem Staten og Kommunen, da Politibetjent Christiansen er saavel stats- som kommunalt aflønnet.

Tá ið Martin hevði 35 ára starvsdag 1. oktober 1942, fekk hann kr. 200 sum “gratiale” úr Suderø Syssel Politikasse.

Martin helt á sum politistur til 1. oktober 1954. Tá hevði hann verið politistur á Tvøroyri í heili 48 ár. Hann er tískil tann politistur í Føroyum, sum hevur verið longst í starvi. Hann doyði 26. februar 1960, 78 ára gamal.

Hann var annars fjórði politistur, sum varð settur í Føroyum.

Fyrsta borgarliga vígslan á Tvøroyri

Ein av mínum uppgávum var at víga fólk, sum vildu giftast borgarliga. Tann fyrsti brúðgómurin var bókbindarin Dánjal J. Magnusen, sum var baptist, og tí ikki vildi vígast í kirkju. Brúðurin var Jacobina, kallað Bina, f. Samuelsen, ættað úr Sørvági.

Veruliga var sýslumaðurin ikki giftifúti. Men eg fekk heimild úr Havn saman við áheitan um at víga hesi fólkini á skrivstovuni. Tað frættist á Tvøroyri um hesa vígslu. Hetta var fyrsta borgarliga vígsla á Tvøroyri. Hetta hevur verið ógvuliga forkunnugt, tí kom ein

rúgva av fólki at síggja hesa forkunnugu hending. Frammanundan var eg nakað spentur, tí hetta var mín fyrsta vígsla, og tað bleiv ikki betur av øllum hesum mongu fólki. Eg hevði roynt at læra meg ritualið uttanat, men tað gekk ikki, so eg mátti lesa tað upp. Men hetta endaði alt væl, hóast eg mátti leita eftir dópsbrævinum hjá brúðrini fyri at siga hennara navn rætt.

Dánjal J. Magnussen var ein av teimum fyrstu á Tvøroyri í Brøðrasamkomuni. Fyrstu tíðina plagdi hann at ganga til Porkeris á møti. Men so byrjaði hann at hava møtir heima hjá sær sjálvum, og seinni bygdi hann salin Elim á Tvøroyri.

Dánjal var ættaður úr Porkeri. Sum ungur droymdi hann um antin at gerast fiskimaður ella keypmaður. Hann fór 16 ára gamal til skips og var burturi í sjei ár. Hann kom eisini í onnur lond. Tá fekk hann hug til at flyta av landinum, men heilsubrekk forðaði honum í hesum. Hann fór tískil at læra bókbinding í Keypmannahavn hjá einum meistara, sum legði stóran dent á at vera vælgjørdur.

Í 1905 byrjaði hann bókbindaravirki á Tvøroyri. Tá sá hann, at hann dugdi ov illa rokning og skiving, og hann tók eitt vetrarskeið á háskúlanum, sum hann fekk nóg burturúr. Í 1909 fekk hann bókbindaravirki í egnum húsum, og umleið 1911 gjørdist hann limur í Dansk Boghandlerforening.

Sum frá leið fekk hann sær eisini handil við leikutoy, silvurvørur og øðrum. Tað vóru serliga týskar vørur, hann seldi.

Ein sonur var Erning, sum giftist við Elly f. Lindberg, av Tvøroyri. Sum nevnt var Dánjal J. og Jacobina fyrstu hjún Kristian vígdi. Elly greiðir frá, at tey bæði vóru fyrstu hjún, sum vórðu vígd av Eiler, son Kristian, sum tók við sum sýslumaður eftir pápan.